

การบริหารจัดการการรับ-ส่งเลือดและส่วนประกอบเลือดอย่างปลอดภัย

นางสาวชลลดา ภูมิรัตนไพศาล นางสาวสิริบังอร มาลัยศรี นางสาววรรณพร ปะปนไไร่

ที่มาและเหตุผล

งานการพยาบาลห้องผ่าตัดและวิกฤต ฝ่ายการพยาบาลศูนย์การแพทย์สิริกิติ์

ห้องผ่าตัดศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ เป็นห้องผ่าตัดที่มีการทำหัตถการผ่าตัดเฉพาะทางและหัตถการบางชนิดมีความซับซ้อน ใช้เวลาในการทำผ่าตัดนาน ผู้ป่วยมีโอกาสเกิดภาวะสูญเสียเลือดในปริมาณมาก ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เลือดและส่วนประกอบของเลือดในปริมาณมากระหว่างทำผ่าตัด ซึ่งขั้นตอนในการขอเลือด วัสดุอุปกรณ์จะเขียนใบขอเลือดและส่วนประกอบเลือด จากนั้นเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดจะนำใบขอเลือดไปรับเลือดและสารประกอบเลือดที่คลังเลือด และนำเลือดมาไว้ในห้องที่ทำการผ่าตัด เพื่อให้เลือดแก่ผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัด เนื่องจากในแต่ละวันมีการขอเลือดและสารประกอบเลือดจำนวนมากหลายรอบในผู้ป่วยหนึ่งราย และในบางครั้งมีการขอพร้อมกันหลายห้องในเวลาใกล้เคียงกัน และในบางช่วงเวลาที่ยังรีบ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดเกิดความสับสน ซึ่งนำไปสู่ความผิดพลาดในการนำส่งเลือดให้ผู้ป่วยผิดคน และผิดห้องที่ทำการผ่าตัด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดอัตราความผิดพลาดในการนำเลือดและสารประกอบเลือดให้แก่ผู้ป่วยผิดคน ผิดห้อง
2. เพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติการรับและส่งเลือดให้เป็นมาตรฐาน

ขั้นตอนการพัฒนางาน

การทำงานเดิม ในการผ่าตัดต้องการให้เลือดแก่ผู้ป่วย ทีมวิสัญญีจะเป็นผู้เขียนใบขอเลือด และนำใบขอเลือดส่งให้เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยรับ-ส่งห้องผ่าตัดศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ เพื่อไปรับเลือดและสารประกอบเลือดจากคลังเลือด จากนั้นพนักงานรับเลือดของหน่วยรับ-ส่ง จะตรวจสอบชื่อและนามสกุลของผู้ป่วยที่มีการขอเลือดจากโปรแกรมผู้ป่วยที่ทำการผ่าตัด และจะนำเลือดและสารประกอบเลือดให้แก่ทีมวิสัญญีประจำห้องที่ทำการผ่าตัดเพื่อให้แก่ผู้ป่วย ยังพบปัญหาการนำเลือดส่งให้ผู้ป่วยผิดคน ผิดห้อง

การปรับปรุงครั้งที่ 1

จัดทำป้ายหมายเลขห้องโดยใช้กระดาษสีขาวไว้ที่หน้าจุดรับ-ส่งผู้ป่วยของห้องผ่าตัด เมื่อทีมวิสัญญีเขียนใบขอเลือดจะนำใบขอเลือดวางไว้ที่จุดรับ-ส่งผู้ป่วย จากนั้นเจ้าหน้าที่รับเลือดของห้องผ่าตัดจะนำใบขอเลือดพร้อมกระติก(ภายในบรรจุสารแช่เย็นเพื่อควบคุมอุณหภูมิ)ไปรับเลือดจากคลังเลือด เมื่อรับเลือดมาถึงห้องผ่าตัด จากนั้นเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดที่รับเลือดจะตรวจสอบชื่อและห้องที่ขอเลือดและนำหมายเลขห้องติดแนบไปกับกระติกใส่เลือด และนำเลือดไปให้แก่ทีมวิสัญญีในห้องผ่าตัด

การปรับปรุงครั้งที่ 2

จัดทำป้ายหมายเลขห้องโดยใช้กระดาษสีที่เป็นสีประจำห้อง ซึ่งจะวางไว้ที่หน้าจุดรับ-ส่งผู้ป่วยของห้องผ่าตัด เมื่อทีมวิสัญญีเขียนใบขอเลือดจะเดินมาส่งใบขอเลือดที่จุดรับ-ส่งผู้ป่วย จากนั้นเจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดจะนำใบขอเลือดไปรับเลือดจากคลังเลือดและมาส่งไว้ในห้องผ่าตัด จากนั้นเจ้าหน้าที่รับเลือดจะนำใบสีที่มีหมายเลขห้องติดไปพร้อมกับกระติกเลือดจากนั้นจะนำเลือดไปให้แก่ทีมวิสัญญีในห้องผ่าตัด

การปรับปรุงครั้งที่ 3

จัดทำป้าย โดยระบุสีประจำห้อง หมายเลขห้อง ชื่อนามสกุล และเลขประจำตัวผู้ป่วย และนำป้ายดังกล่าวให้ทีมวิสัญญีประจำห้องผ่าตัด และเมื่อมีการขอเลือดหรือส่วนประกอบเลือด ทีมวิสัญญีจะนำป้ายบอกหมายเลขห้องแนบมากับใบขอเลือด จากนั้นเจ้าหน้าที่รับเลือดของห้องผ่าตัดจะนำใบขอเลือดที่แนบกับหมายเลขห้องไปรับเลือด เมื่อได้เลือดและสารประกอบของเลือด เจ้าหน้าที่ที่รับเลือดจะนำเลือดและส่วนประกอบของเลือดให้พยาบาลและผู้พยาบาลประจำห้องที่มีการขอเลือด ตรวจสอบชื่อและนามสกุลและเลขผู้ป่วย หมู่เลือด ซ้ำอีกครั้งก่อนนำกระติกเลือดให้ทีมวิสัญญี

ประโยชน์ในมุมมองของ มิติคุณภาพ STEEP/ขยายผล

Safety - ผู้ป่วยได้รับเลือดและสารประกอบของเลือดอย่างถูกต้อง 100%

Timely - ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ทำให้ลดระยะเวลาในการรับ-ส่งเลือดและส่วนประกอบเลือด

Efficiency - ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางในการปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ลดระยะเวลาในการรับ-ส่งเลือดและส่วนประกอบ

❖ กำหนดเป็นมาตรฐานของห้องผ่าตัด และ WI ให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตามแนวทางเพื่อลดความผิดพลาด และป้องกันความเสี่ยงของการให้เลือดและสารประกอบเลือดผิดคนได้

❖ แจ้งผู้ปฏิบัติงานห้องผ่าตัดศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ถึงแนวทางการรับ-ส่งเลือดและสารประกอบเลือด